

ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ
Η ΑΡΧΗ!

ΜΕΧΡΙ ΝΑ
ΣΤΕΙΛΟΥΜΕ

ΣΤΟ
ΔΙΑΟΛΟ
ΣΚΑΘΕ
ΣΕΞΙΣΤΑ!

Τον τελευταίο μήνα είδαμε σε media και social media να εκτυλίσσεται το ελληνικό (και αναμενόμενα χρονικά καθυστερημένο) παράδειγμα του #me too. Η αρχή έγινε με την καταγγελία της Σ. Μπεκατώρου για τον βιασμό της από τον Αδαμόπουλο και με τις καταγγελίες ηθοποιών που μίλησαν ανοιχτά για το βίωμα της ψυχολογικής και σωματικής κακοποίησης, των αλληπάλληλων σεξουαλικών παρενοχλήσεων στον εργασιακό τους χώρο από συναδέλφους, θιασάρχες και σκηνοθέτες. Εδώ και ένα μήνα, αυτό αποτελεί κεντρικό θέμα συζήτησης και αντιπαράθεσης στον δημόσιο λόγο. Τις πρώτες καταγγελίες διαδέχτηκαν ολοένα και περισσότερες, με τις οποίες άτομα από τον χώρο της υποκριτικής, εργαζόμενα στο χώρο του θεάματος, φοιτήτριες, μαθητές κ. ά., άρχισαν να μοιράζονται δημόσια το βίωμά τους.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ. ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ.

Μεγαλώσαμε με την ελληνική tv των 90s και των 00s. Ήταν ο χώρος που η λέξη αλβανός σήμαινε «κλέφτης», εκεί που η λέξη ρωσίδα σήμαινε «πουτάνα», εκεί που τα ομοφοβικά και τρανσφοβικά σχόλια διασκέδαζαν σε κάθε ατάκα σεναρίου τον μέσο ελληναρά.

Θυμόμαστε στα δελτία των 8 να δίνεται δημοκρατικά ο λόγος και ο χώρος στα φασιστικά στελέχη της χρυστής αυγής, σε ακροδεξιούς και πατριώτες, σε σιχάματα σαν τον Κούγια να υπερασπίζονται δημόσια μπάτσους, φασίστες και βιαστές. Θυμόμαστε οι καταλήψεις, οι διαδηλώσεις και κάθε κοινωνικός και πολιτικός αγώνας να βαπτίζονται «πρόβλημα», τρομοκρατία, εστίες ανομίας. Θυμόμαστε ακόμα τα ρεπορτάζ στην ελληνική tv όπου ο Λοβέρδος διαπόμπευε τις οροθετικές σεξεργάτριες, για να προστατεύσει τους οικογενειάρχες πορνοπελάτες. Θυμόμαστε την ελληνική tv που στην δολοφονία της Zackie, παρουσίαζε δημοσκοπήσεις για το τι είναι χειρότερο για τους νοικοκυραίους «να έχουν παιδί τοξικοεξαρτημένο ή ομοφυλόφιλο;». Θυμόμαστε τα media να αποκαλούν τους μετανάστες και τις μετανάστριες «δημόσια απειλή, πρόβλημα, υγειονομική βόμβα» και ένα σωρό άλλους ρατσιστικούς χαρακτηρισμούς. Θυμόμαστε τα θύματα βιασμού και δολοφονίας να στιγματίζονται δημόσια για την προσωπική τους ζωή και να στήνονται σε βάρος τους τηλεοπτικά κατηγορητήρια ως άλλοθι για τους θύτες που κατεχοχίν παρουσιάζονται ως παραστρατημένοι, αδικημένοι. Αυτό βέβαια ισχύει για την περίπτωση κάθε ευυπόληπτου έλληνα άντρα, καθότι όταν ο θύτης ήταν αλλοδαπός, αλλόθρησκος ή έφερε κάποια άλλη ταυτότητα, θυμόμαστε να ξεσπά το ρατσιστικό μένος κάθε νοικοκυριού ξανά και ξανά. Αυτός ήταν και συνεχίζει να είναι ο βόθρος του ελληνικού

θεάματος και των media που τώρα σοκάρονται μπροστά στις καταγγελίες-βροχή κατά του Λιγνάδη και άλλων, ενώ τόσα χρόνια παίζουν το δικό τους θέατρο, κάνοντας τους πλάτες, δίνοντας χώρο στο φόβο και την σιωπή.

Μεγαλώσαμε στην σάπια ελληνική πραγματικότητα. Στον τόπο και στα χρόνια όπου οι γυναικοκτονίες, οι βιασμοί και οι κακοποιήσεις βαπτίζονται «εγκλήματα πάθους». Στον τόπο που η δικαστική αρχή παγίως αθλώνει βιαστές και δολοφόνους και καταδικάζει τα θύματα χωρίς να τους αναγνωρίζει το δικαίωμα αυτοάμυνας. Μεγαλώσαμε στις κλειστές πόρτες της αγίας ελληνικής οικογένειας που μας έμαθε καλά τις πειθαρχήσεις, τις σχέσεις εξάρτησης, την ενοχή, την βία. Περάσαμε από πανεπιστήμια και κάθε λογής κλάδους εργασίας, μπαρ, καφέ, γραφεία, θέατρα, νοσοκομεία, τηλεφωνικά κέντρα και μάθαμε πως οι παραβιαστικές συμπεριφορές, η λεκτική/σωματική/ψυχολογική κακοποίηση, οι εργοδοτικές αυθαιρεσίες είναι κομμάτι της εργασιακής μας καθημερινότητας. Αυτή είναι η ελληνική κοινωνία που πλέον τάσσεται «κατά της βίας» και δείχνει τις κοινωνικές ευαισθησίες της.

ΕΝΑ ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ, ΜΑΣ ΤΡΙΒΕΛΙΖΕΙ ΤΑ ΜΥΑΛΑ.

Πώς να τοποθετηθούμε για τις δημόσιες καταγγελίες στον χώρο του θεάματος γνωρίζοντας πως η ίδια η μηντιακή σκηνή και ο χώρος του θεάματος δεν είναι παρά η επίσημη γλώσσα των εχθρών μας; Κανένα πρόβλημα.

Αρχικά, οι καταγγελίες είναι και παραμένουν ένα από τα βασικά μέσα του φεμινιστικού κινήματος με στόχο την απομάκρυνση και τον στιγματισμό κάθε θύτη, όχι ως μία μορφή κάθεθιξης σε λαϊκό δικαστήριο αλλά ως μία μορφή στιγματισμού του και ως τρόπος

εναντίωσης στις σχέσεις και την κουλτούρα του βιασμού που γεννά, αναπαράγει και συγκαλύπτει κάθε σεξιστή. Όπως στο θέατρο, την τηλεόραση έτσι και σε κάθε εργασιακό χώρο ερχόμαστε αντιμέτωπες με περιστατικά έμφυλης βίας καθημερινά. Όλα όσα καταγγέλλονται δεν είναι μακριά από τα βιώματα και τις ζωές μας: αγγελίες με τίτλο «νεαρή, εμφανίσιμη, κ.α», επίμονα βλέμματα, παραβιαστικές συμπεριφορές από πελάτες, αφεντικά, συναδέλφους, καταπίεση και ψυχολογικός πόλεμος συνοδεύονται από την απειλή της απόλυσης και του να μην ξαναβρούμε δουλειά στο ίδιο αντικείμενο, επειδή φοβηθήκαμε και εξαφανιστήκαμε, επειδή δεν σιωπήσαμε, επειδή αντιδράσαμε.

Ξέρουμε ακόμη πολύ καλά όλες εκείνες τις περιπτώσεις ανθρώπων που δεν είχαν ποτέ το προνόμιο να ακουστεί η φωνή τους λόγω της ταξικής τους θέσης, της έμφυλης ταυτότητάς τους, της άορατης θέσης τους στην ελληνική κοινωνία. Ξέρουμε ακόμα πως οι βιαστές και οι κακοποιητές είναι άντρες καθημερινοί και πως και αυτοί και όσοι τους στηρίζουν θα συνεχίσουν να υπάρχουν τόσο στο χώρο του θεάματος όσο και σε κάθε περιβάλλον.

Έτσι, με κάθε δημόσια καταγγελία, με κάθε άτομο που μοιράζεται δημόσια το βιώμα του, το πάθος για να συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε συλλογικά ενάντια στις καταπίεσεις μας, δυναμώνει και κερδίζει ακόμα περισσότερο έδαφος.

Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα άλλο από το να διαλογοστούμε για μία ακόμη φορά όσους παίρνουν «ίσες αποστάσεις» ανάμεσα σε θύτες και θύματα, όσα καθάρματα ξεπλένονται μέσα από δήθεν υποστηρικτικές δηλώσεις και αποκαλυπτικά ρεπορταζ (Λοβέρδο, Μητσοτάκη, Μενδώνη, Κοσσιώνη, Σκατιάνα και λοιπά σκουπίδια), όσους συνεχίζουν με τον λόγο τους να κάνουν victim blaming. Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα λιγότερο από το να στηρίξουμε κάθε καταγγελία ξεχωριστά και όλες μαζί. Γιατί το νιώθουμε βαθιά μέσα στην ψυχή μας πως το να μοιραστεί κάποια/ος/ο το βιώμα της/του, να εκτίθεται δημόσια και

να είναι ευάλωτη/ος/ο είναι μια υπόθεση φοβερά δύσκολη στην κανιβαλική κοινωνία που ζούμε και πως μια τέτοια κίνηση δίνει μόνο δύναμη και κουράγιο σε όσα άτομα προσπαθούν να επικοινωνήσουν τις τραυματικές τους εμπειρίες όπως έγινε. Γιατί δεν θέλουμε να είναι καμία/κανένας/ κανένα μόνη/ος/ο σε αυτόν τον αγώνα. Και δεν θα σταματήσουμε μέχρι να ακουστεί κάθε καταπιεσμένη αδερφή μας, μέχρι να μπορεί να σπάσει ο φόβος, μέχρι οι αγώνες μας να συλλογικοποιηθούν.

ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΔΕΝ «ΣΚΟΤΕΙΝΙΑΣΑΝ» ΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ, ΦΩΤΙΣΑΝ ΤΗ ΣΑΠΙΛΑ ΤΟΥ.

Και μέσα σε όλη αυτή την «δίνη» των γεγονότων και σε όλους όσους πέφτουν από τα σύννεφα καθώς φιγούρες όπως ο Λιγνάδης και άλλα διάσημα σιγάματα που κατηγορούνται με πολλαπλές καταγγελίες (Κιμούλης, Φιλιππίδης, Σπυρόπουλος, Χαϊκάλης, κ.ά.) θεωρούνταν πυλώνες της τέχνης και του πολιτισμού τους, τα δημοσιεύματα στα media οργάζουν με τίτλους όπως ότι το θέατρο «σκοτεινιάζει», φθίνει, πεθαίνει.

Μία μικρή διευκρίνιση προς καθησύχαση κάθε φιλότεχνου: είχαν όλα ψοφήσει, εδώ και καιρό. Από το 68 μέχρι και σήμερα, το θέαμα ήταν και θα είναι το ψέμα που εξαπάτησε τον ίδιο του τον εαυτό, αλλιώς η αυτόνομη κίνηση του μη ζώντος. Το θέατρο στην Ελλάδα είναι πελατειακό κύκλωμα που πετάει έξω κάθε διαφορετικότητα. Το θέατρο είναι ακόμα ένα εργασιακό κάτεργο με απλήρωτους/ες ηθοποιούς, ταξιθέτες/τριες, ηχολήπτες/ριες, φωτιστές/ριες, τεχνικούς. Το θέατρο είναι μία εξουσιαστική αλυσίδα μεταξύ παραγωγού-σκηνοθέτη-ηθοποιού-καταναλωτών.

Και ναι, στην υποκριτική το σώμα, η

φωνή και το μυαλό ανεβαίνουν στην σκηνή για να υπακούσουν στο κείμενο, στο έργο, στην τέχνη, αλλά από ποιες διαδικασίες προκύπτει αυτό; Πως το υποκείμενο μπορεί να φέρει τον εαυτό σε μια διαλεκτική σχέση με τα υπόλοιπα, σε μια ανοιχτή συζήτηση; Πως γίνεται ο/η δημιουργός/ καλλιτέχνης να «διαχωρίζεται από το έργο»; Η απάντηση είναι η ίδια, χρόνια τώρα, όπως και σε κάθε εργασιακό χώρο: «οι πελάτες έχουν δίκιο και το αποτέλεσμα είναι αυτό που μετράει». Δεν ελπίζαμε σε καμία εξεγερσιακή στρατευμένη τέχνη στον χώρο του σύγχρονου ελληνικού θεάματος. Δεν σκοτείνασαν το θέατρο, η tv και ο πολιτισμός της Ελλάδας (σκάσε) από «τις καταγγελίες». Φωτίστηκε απλώς ακόμη περισσότερο η σαπίλα τους.

Κι ενάντια στην σαπίλα της μαζικής κουλτούρας θα συνεχίσουμε να επιμένουμε. Το θέατρο δεν είναι πτυχία, ταλέντο, πελατεία. Δεν είναι η γνώση του ενός που επιβάλλεται στους άλλους. Το θέατρο δεν είναι «τέχνη για την τέχνη». Το θέατρο είναι για όλους. Το αυτοργανωμένο θέατρο είναι πολιτικό μέσο, είναι για μας τις/τους από τα κάτω το όπλο της δημιουργίας ενάντια στην καταστροφική κανονικότητα. Είναι η προσπάθεια να αμφισβητούμε και να αλλάζουμε τους εξουσιαστικούς ρόλους. Το θέατρο είναι χώρος έκφρασης για τις καταπιέσεις και τα τραύματά μας. Είναι τα γέλια και τα δάκρυα που μας έκλειψαν. Το αυτοργανωμένο θέατρο είναι για μας η ανάσα ενάντια στο βόθρο του θεάματος.

ΑΥΤΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
BUFFONATA

